

vil blive forøgede Bidrag, men jeg veed virkelig ikke, hvorledes man skulde faae flere Penge til Skolelærerhjælpekasserne paa anden Maade, med mindre der kunde tænkes en heel ny Maade at lønne Skolelærerne paa, idet man for Nærliggende ikke kan gaae ud fra noget andet Princip end det, at Skolelærerne maae staae ene og alene som Communens Embedsmænd, og at de da ogsaa selv maae bidrage Noget, for at deres Enker og Børn kunne blive anstændigt underholdte paa deres gamle Dage og ikke skulle risquere at blive forsørgede som andre Fattiglemmer. Med Hensyn til det forøgede Bidrag fra Communen skulde jeg vel nærmest være en af dem, der i Udvalget skulde have taget særligt Hensyn dertil; men herpaa har jeg ikke indladt mig, thi er man først enig om at ville en Forbedring i Skolelærernes Kaar, som der jo er talt saa ofte om, saa maa man ogsaa ville et forøget Bidrag fra Communens Side. Nu nægter jeg ikke, at Alt, hvad der kan siges om denne Lov, det er, at den virkelig kommer for tidlig, da den kommer, førend der indtræder en tilsvarende Forbedring i Skolelærernes Kaar; men iøvrigt kan det dog neppe være Andet, — saa forekommer det mig, — end være Skolelærerne særdeles magtpaaliggende, at Skolelærerhjælpekasserne kunne sættes istand til ordentlig at forøge deres Enker og Børn. Hvilken Skjæbne Loven faaer, er mig forresten ligegyldigt. Dersom de ærede Skolemænd selv synes, at Forslaget ikke fortjener at komme frem, saa vil jeg overlade til dem og de Herrer Medlemmer, der maatte dele disse Anskuelser, at gjøre, hvad de synes for godt.

G. Winther: Da allerede en Opfordring er fremkommet her til den ærede Forslagsstiller om at tage Forslaget tilbage, vil jeg ogsaa berøre dette Punkt.

Det forekommer mig, at man har været noget ubillig mod Udvalget. Der var en æret Taler, som sagde, at han tvivlede om, at det

var et nyttigt Forarbejde. Udvalget havde leveret; deri er jeg ikke enig; det er vistnok et nyttigt Forarbejde, og der er ogsaa givet os visse Oplysninger, som vi ellers kunde have Bannfælgthed ved at faae andetsteds fra, saa at jeg for min Part takker Udvalget, fordi det har meddeelt disse Oplysninger.

Naar forøvrigt de Vedkommende, som den ærede sidste Taler sagde, ikke ønske Forslaget fremmet, saa skal man ikke paanøde dem det; den Mening er jeg ogsaa af, og det kan vistnok ikke nægtes, at det er ganske naturligt, at Skolelærerne maae ønske først afgjort, om der bliver nogen Forbedring i deres Gage eller ikke, forinden der paabyrdes dem en saadan ganske sikker, forøget Udgift.

Hvad Communerne angaaer, saa finder jeg virkelig, at der er noget særdeles Ubegærligt for dem i at blive paabyrdede, jeg vil endogsaa sige, den ubetydeligste Meerudgift til Skolevæsenet, saalænge Staten i alle andre Henseender vedbliver at holde fast derpaa, som om det var en Statsag, skøndt det dog er en Communefag. Dersom Communerne fik den fulde Raadighed, der kan tilkomme dem, over Skolevæsenet, saa er jeg vis paa, at de med Glæde vilde gjøre det Fornødne i den Henseende, men forinden dette er steet fuldstændigt, synes det mig at være ubilligt, at der forlanges, at Communen skal give mere til noget som helst, hvad der angaaer Skolevæsenets Fremme. Det forekommer mig tværtimod, at netop det, at de, der her kunne stemme paa Communernes Begne, ikke ville bevilge noget saadant yderligere Tilskud, saalænge denne Tilstand vedvarer, kan virke til, at denne Uting faaer en Ende, og det vilde jeg ansee for særdeles heldigt. Af alle disse Grunde skal jeg altsaa forene min Bøn til Forslagsstilleren med de andre ærede Herrer, om at tage Forslaget tilbage.